

[Finn Poulsen.]

geri. Hvad er en mursten? Det er et lille element. Det er da helt klart, at der må være fuldstændig ligestilling mellem de forskellige byggeformer. Der er heller ikke i betænkningen en tilstrækkelig sikker bedømmelse af arbejdskraftforbruget i de forskellige former for byggeri. Det er, ligesom man glemmer, at det ikke alene er inden for montagebyggeriet, der er sket og sker noget; der er sket og sker i rivende hast noget inden for hele det øvrige område. Også her er industrialiseringen i fuld gang, og det vil efter min mening være en helt forfejlet politik at gribe ind i den igangværende udvikling ved ensidigt at begunstige det industrialiserede montagebyggeri. Kapacitetsudvalgets betænkning trænger ganske utvivlsomt til supplerung.

Vi kan som følge af det, jeg her siger, ikke acceptere — det kunne det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen helt, og det ærede medlem ville oven i købet gå endnu videre — den udvidelse af det sociale byggeris kvota, som ændringerne i § 20 er udtryk for. Jeg kan godt se, at det er rimeligt, at man, hvis man vil holde fast ved statsdirigering, vil sikre montagebyggeriet, men så må man sikre det andet byggeri på samme måde, og det er dog et spørgsmål, om man ikke må sikre inden for de nuværende rammer. Men skal der ske udvidelse af den ene ramme, skal der også ske en udvidelse af den anden.

Jeg føler mig altså ikke særlig tryk ved den højtærede ministers bemærkninger i fremsættelsestalen. Jeg ser ligesom en tendens i det hele; men jeg siger det her i håb om, at jeg kan få en større fornemmelse af tryghed, når vi kommer ind i arbejdet i udvalget.

Jeg synes også, jeg har lov til at sige til den højtærede minister, at når vi nu skal give over for byggeriet udtryk for, at man er inde i en afviklingstid og må indstille sig på frie forhold, er det for lidt, når den højtærede boligminister efter at have givet løfte om planlægning og løfte

til montagebyggeriet og til det almindelige private udlejningsbyggeri ikke har andet at sige, end at der vil ske frigivelse i takt med kapacitetens vækst. Jeg synes også, det er for lidt, man har at sige til selvbyggerne, for jeg har forstået på vor korte ordveksling forleden dag, at det ligger lige for.

Jeg må i almindelighed sige om den højtærede ministers bemærkninger om selve administrationen af byggestoppet, at de altså har til forudsætning, at det nuværende system i princippet skal gælde. Det er arealgrænser, det er håndværkerudgifter, det er lejebeløb, det er datokøer, og det er hele det system, vi ganske klart afviste sidste år. Jeg synes, at også her har tiden givet os ret. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Hastrup, der forleden dag i et spørgsmål pegede på, at kapacitetsudvalget for så vidt giver os ret. Så er det vel ikke uberettiget at spørge, efter at jeg nu har mindet om vore synspunkter, som ikke er skjult, som er kendt, og vi nu står over for det foreliggende lovforslag og de bemærkninger, ministeren har fremsat: hvad er det egentlig, man indbyder til samarbejde om? Jeg håber, det vil vise sig. Jeg synes ikke, det findes i oplægget.

Lad mig til slut sige, at vi ikke er tilfredse, fordi der er for lidt frigivelse i lovforslaget. Det har slagside, idet det af rent politiske grunde søger at begunstige de sociale selskaber endnu mere, end tilfældet er i dag. Reglerne om forhøjelse af kravene til egenkapital finder vi uheldigt udformet, og det løser ingen af de presserende opgaver, de helt presserende opgaver for byggeriet; det er jo den voldsomme stigning i udgifterne, der skyldes grundprisernes stigning og omkostningerne, altså renten. Dét gør man intet. Vi har gang på gang peget på, at navnlig grundpriserne er det ikke så forfærdelig svært at få kontrol over og få væsentligt nedsat, hvis man vil gøre noget ved zonerne og ved byggemodningen.

Det var fristende at komme ind på det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersens